

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра документознавства та української мови (№ 801)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Керівник проектної групи

(підпис)

О. О. Карпенко

(ініціали та прізвище)

«31» 08 2020 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА *ВИБІРКОВОЇ*
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Теорія держави і права

(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 02 Культура і мистецтво
(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа
(код і найменування спеціальності)

Освітня програма: Інформаційна, бібліотечна та архівна справа
(найменування освітньої програми)

Форма навчання: денна

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Харків 2020 рік

Робоча програма теорія держави і права
(назва дисципліни)

для студентів за спеціальністю: 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа

освітньою програмою Інформаційна, бібліотечна та архівна справа

«19» червня 2020 р. – 12 с.

Розробник: Каніщев Г.Ю., доц. каф. 702, к. іст. н., доцент
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь і вчене звання) (підпис)

Робочу програму розглянуто на засіданні кафедри документознавства та української мови (№ 801)

Протокол № 13 від «19» червня 2020 р.

Завідувач кафедри к. філос. н., доцент _____ А. Є. Прилуцька
(науковий ступінь та вчене звання) (підпис) (ініціали та прізвище)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів: 4.	Галузь знань: 02 Культура і мистецтво	Вибіркова
Кількість модулів – 1		Навчальний рік
Кількість змістових модулів – 2		2020/ 2021
Індивідуальне завдання – немає	Спеціальність: 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа	Семестр
Загальна кількість годин: 40 годин аудиторних занять/122 години		2
		Лекції ¹⁾
Кількість тижневих годин: аудиторних – 2 години самостійної роботи студента – 5 годин	Освітня програма: Інформаційна, бібліотечна та архівна справа	24 години
		Практичні, семінарські ¹⁾
		16 годин
		Лабораторні ¹⁾
		—
		Самостійна робота
		80 годин
		Вид контролю
	перший (бакалаврський)	залік

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: *40 годин аудиторних занять/ 80 годин*;

- 1) Аудиторне навантаження може бути зменшене або збільшене на одну годину в залежності від розкладу занять.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни є вивчення держави як політико – правового явища, значення держави для людини в умовах процесів інформатизації і віртуалізації суспільства, вмінь орієнтуватися у чинному законодавстві, застосування теоретичних знань у практичному житті; вироблення навичок роботи із нормативно – правовими актами, правильного застосування правових норм у виробничо – службовій діяльності.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни є вивчення основних положень теорії держави і права, інститутів конституційного, адміністративного, інформаційного права.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких **компетентностей**:

ЗК2. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях з інформаційного обслуговування споживачів в системі соціальних комунікацій;

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності в інформаційно-сервісній галузі системи соціальних комунікацій;

ЗК7. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел для задоволення інформаційних потреб споживачів;

ЗК11 Здатність реалізувати свої права та обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свободи людини і громадянина в Україні;

ЗК12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя, зокрема в контексті теорії держави і права;

ФК1. Здатність забезпечувати відбір, аналіз, оцінку, систематизацію, зберігання, розповсюдження та надання в користування інформації та знань у будь-яких формах у різних підсистемах соціальних комунікацій;

ФК2. Здатність використовувати методи систематизації, пошуку, збереження, класифікації інформації для різних типів контенту та носіїв для оптимізації діяльності інформаційних установ, зокрема, з урахуванням знань у галузі теорії держави і права.

Програмні результати навчання:

РН5. Узагальнювати, аналізувати і синтезувати інформацію в діяльності, пов'язаній із її пошуком, накопиченням, зберіганням та

використанням у сучасних організаціях, установах і підприємствах, зокрема з урахуванням знань з теорії держави і права;

РН7. Забезпечувати ефективність функціонування документно-комунікаційних систем, зокрема щодо ефективності функціонування державного управління з урахуванням знань у галузі теорії держави і права;

РН20. Застосовувати знання та вміння в інформаційно-сервісній галузі з урахуванням вітчизняного та міжнародного досвіду, зокрема в інформаційній діяльності щодо державного управління з урахуванням знань у галузі теорії держави і права;

РН21. Володіти сучасними технологіями організації фахової діяльності в галузі міжнародних комунікацій.

Міждисциплінарні зв'язки: навчальна дисципліна пов'язана з дисциплінами «Теорія держави і права України», «Міжнародне інформаційне право», «Правознавство».

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовий модуль 1. *Поняття та сутність держави*

Тема 1. *Поняття, сутність та функції держави .*

Поняття, класифікація, форма, структура, і функції держави. Нація і держава. Народний суверенітет. Державний лад. Державний устрій.

Тема 2. *Теорії виникнення держави.*

Релігійна, патріархальна, договірна, психологічна, матеріалістична та інші теорії походження держави. Значення різних теорій походження держави для інформаційного суспільства.

Тема 3. *Поняття і форми державного правління.*

Поняття державного правління. Монархія і республіка. Абсолютна і конституційна монархія. Республіка та її диференціація. Аристократична та демократична республіка. Парламентська, президентська та змішана республіка.

Тема 4. *Поняття і форми державного устрою.*

Поняття державного устрою. Унітарна держава та її ознаки. Автономія в унітарній державі. Федеративна держава. Особливості політико – правового становлення суб'єктів федерації. Місцеве самоврядування у федеративній та унітарній державах.

Тема 5. *Держава Україна: державне правління та державний устрій.*

Держава у Конституції України. Державне правління в Україні. Державний устрій в Україні.

Модульний контроль. Модульна контрольна робота №1.

Змістовний модуль 2. Право у державному управлінні

Тема 6. Інформаційні правовідносини, їх зміст та підстави виникнення

Поняття, предмет, основні принципи інформаційного права. Джерела інформаційного права. Суб'єкти та об'єкти інформаційного права.

Тема 7. Зобов'язання в інформаційному праві.

Поняття. Витоки виникнення. Та види зобов'язань. Забезпечення виконання зобов'язань. Поняття правочину, класифікація, та порядок укладання договору у сфері інформаційного права.

Тема 8. Право власності та його захист.

Праворегулювання відносин власності в Україні. Право власності, форми власності. Порядок зміни форм власності. Захист права власності.

Тема 9. Право інтелектуальної власності.

Поняття та забезпечення права інтелектуальної власності. Суб'єкти та об'єкти права інтелектуальної власності. Система права інтелектуальної власності. Зміст права інтелектуальної власності. Особливості правової охорони об'єктів права інтелектуальної власності.

Тема 10. Трудові правовідносини при здійсненні інформаційної діяльності. Трудовий договір та контракт як особливий вид трудового договору.

Основні положення трудового права. Поняття, принципи та джерела трудового права. Суб'єкти трудових правовідносин. Порядок укладання трудового договору та трудового контракту. Переведення на іншу роботу.

Модульний контроль. Модульна контрольна робота №2.

Контрольний захід: залік.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	У тому числі			
		л	п	лаб.	с. р.
1	2	3	4	5	6
Модуль 1.					
Змістовий модуль 1. Поняття та сутність держави					
Тема 1. Поняття, устрій та функції держави.	12	2	2		8
Тема 2. Теорії виникнення держави.	10	2			8
Тема 3. Поняття і форми державного правління.	12	2	2		8
Тема 4. Поняття і форми державного устрою.	12	2	2		8
Тема 5. Держава Україна: державне правління та державний устрій.	12	2	2		8
Модульний контроль	2	2			
Разом за змістовим модулем 1	62	12	8		40
Змістовний модуль 2. Право у державному управлінні					
Тема 6. Інформаційні правовідносини, їх зміст та підстави виникнення	12	2	2		8
Тема 7. Зобов'язання в інформаційному праві	12	2	2		8
Тема 8. Право власності та його захист	12	2	2		8
Тема 9. Право інтелектуальної власності	9	2			8
Тема 10. Трудові правовідносини при здійсненні інформаційної діяльності.	11	2	2		8
Модульний контроль	2	2			
Разом за змістовим модулем 2	60	12	8		40
Усього годин	122	24	16		80
Контрольний захід-залік	-	-	-		
Усього годин	122	24	16	-	80

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		Денна форма навчання
1	Конституція України – основний закон держави	2
2	Права, свободи і обов'язки людини і громадянина	2
3	Безпосередня демократія в Україні	2
4	Муніципальна влада в Україні	2
5	Верховна рада України	2
6	Інформаційні правовідносини	2
7	Зобов'язання в інформаційному праві	2
8	Право власності та його захист	2
	Разом	16

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		Денна форма навчання
1	Конституція України – Основний Закон держави	8
2	Права, свободи і обов'язки людини і громадянина	8
3	Безпосередня демократія в Україні	8
4	Муніципальна влада в Україні	8
5	Розподіл влади в Україні	8
6	Інформаційні правовідносини, їх зміст та підстави виникнення	8
7	Зобов'язання в інформаційному праві	8
8	Право власності та його захист	8
9	Право інтелектуальної власності	8
10	Трудові правовідносини при здійсненні інформаційної діяльності.	8
	Разом	80

7. Методи навчання

Проведення аудиторних лекцій, практичних занять, індивідуальні консультації (при необхідності), самостійна робота студентів за матеріалами, опублікованими кафедрою (методичні посібники), проведення олімпіад.

8. Методи контролю

Проведення поточного контролю, письмового модульного контролю, фінальний контроль у вигляді заліку.

9. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують студенти

9.1. Розподіл балів, які отримують студенти (кількісні критерії оцінювання)

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)		
		Кількість занять	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1			
Робота на лекціях	0...8	8	0...1
Робота на семінарських заняттях	0...24	8	0...3
Студентський науковий гурток	0...4	4	0...1
Модульний контроль	0...14	1	0...14
Змістовний модуль 2			
Робота на лекціях	0...8	8	0...1?
Робота на семінарських заняттях	0...24	8	0...3
Студентський науковий гурток	0...4	4	0...1
Модульний контроль	0...14	1	10...14
Усього за семестр			0...100

Семестровий контроль іспит проводиться у разі відмови студента від балів поточного тестування й за наявності допуску до іспиту. Під час складання семестрового іспиту студент має можливість отримати максимум 100 балів.

Білет для іспиту складається з двох питань (1 – зі змістовного модуля №1, 2 – зі змістовного модуля № 2). Максимальна кількість балів за кожне питання – 50 балів (сума – 100 балів).

Білет до іспиту складається з двох запитань. Максимальна сума балів за кожне запитання – 50 балів.

9.2. Якісні критерії оцінювання

Необхідний обсяг знань для одержання позитивної оцінки:

- специфіка головних етапів розвитку теорії держави і права;
- базові поняття державного управління та зміст головних категорій держави і права;
- головні наукові концепції, які пояснюють природу та сутність держави і права;
- загальні закони функціонування та розвитку держави і права

Необхідний обсяг вмінь для одержання позитивної оцінки: виявляти здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел; застосовувати набуті знання для аналізу артефактів з погляду їх цінності для державного управління; виявляти в повсякденні і в професійній діяльності знання з теорії держави і права; формувати власне ставлення та висловлювати власне судження про державу і право.

9.3 Критерії оцінювання роботи студента протягом семестру

Задовільно (60 – 74). Показати мінімум знань та умінь. Знати основні терміни і поняття. Уміти користуватися письмовими джерелами. Знати основні події, пов'язані з даною темою. Проводити порівняння законодавчих норм з різних джерел.

Добре (75 – 89). Твердо знати мінімум, виконати всі завдання, пов'язані з тематикою занять. Уміти: прослідкувати еволюцію державності та правових систем, вміти аналізувати зміни у законодавстві.

Відмінно (90 – 100). Виконувати всі завдання з оцінкою «відмінно». Досконально знати всі теми та уміти застосовувати їх при вирішенні практичних завдань, пов'язаних із функціонуванням держави.

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	іспит	залік
90–100	Відмінно	Зараховано
83–89	Добре	
75–82		
68–74		
60–67	Задовільно	
0–59	Незадовільно	Не зараховано

10. Методичне забезпечення

1. Каніщев Г. Ю. Державне управління : навч. посіб. / Г. Ю. Каніщев, О. В. Малишев ; М-во освіти і науки України, Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харків. авіац. ін-т". - Харків. - Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харків. авіац. ін-т", 2008. - 73 с.

2. Навчально-методичне забезпечення дисципліни "Теорія держави і права" для бакалаврів / Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харків. авіац. ін-т" ; розроб. Н. М. Московська. - Харків, 2019. - 40 с. - http://library.khai.edu/library/fulltexts/doc/_01B_Teoriya.pdf

3. Осіпова В. Ю. Теорія і практика держави : навч. посіб. / В. Ю. Осіпова ; М-во освіти і науки України, Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харк. авіац. ін-т". - Харків. - Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харк. авіац. ін-т", 2014. - 74 с. - <http://library.khai.edu/library/fulltexts/metod/>

11. Рекомендована література

Базова

1. Батанов О. В., Стойко О. М., Ходаківський М. Д. Інавгурація: історія та сучасність. Навч. посіб. – К.: Юридич. думка, 2013. – 114 с.

2. Буняк В. С. Кримінальне право. Загаль. частина. Істор.-прав. дослідження: монографія. – К.: Юрінком Інтер, 2015. – 224 с.

3. Гапотій В. Д. Правознавство: навч. посіб. – К.: Центр навч. літ-ри, 2013. – 658 с.

4. Залізняк Л. Л. Україна між Сходом і Заходом. Про витоки і суть російсько-української війни 2014 р. – К.: Центр навч. літ-ри, 2014. – 168 с.

5. Єрмолаєв В. М. Вищі представницькі органи влади в Україні: історія, теорія та практика. Монографія. – Х.: Право, 2017. – 448 с.

6. Історія держави і права України: Підручник. За ред. В. Д. Гончаренка. – Х.: Право, 2013. – 704 с.

Допоміжна

1. Демиденко Г. Г. Історія вчень про право і державу: курс лекцій. – Вид. 2-ге. – Х.: Право, 2014. – 416 с.

2. Демиденко Г. Г. История учений о праве и государстве: курс лекций. 4-е изд. – Х.: Право, 2012. – 488 с.

3. Демиденко Г. Г. Ярослав Мудрий – великий князь Русі: наук.-популяр. нарис. 3-тє вид, доп. і змін. – Х.: Право, 2015. – 376 с.

4. Зінченко О. В., Петришин О. В. Історія вчень про державу і право у таблицях і дефініціях. – Х.: Право, 2012. – 208 с.

5. Історія вчень про право і державу: хрестоматія. 6-те вид. Демиденко Г. Г. За заг. ред. О. В. Петришина. – Х.: Право, 2014. – 928 с.

12. Інформаційні ресурси

1. ABC of Human Rights A-K [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.eda.admin.ch/eda/en/home/topics/human.html>
2. Україна: на шляху до соціального залучення [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.undp.org.ua/files/ua_95644NHDR_2011Ukr.pdf
3. Стратегія [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uk.wikipedia.org/wiki/Стратегія>
4. Теорія держави і права [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://library.khai.edu/catalog>